

לי סיון תשע"ב 20 ביוני 2012	חוזר נכות מס': 1911
--------------------------------	---------------------

נושא: נכות כללית
תת נושא: קביעת דרגת אי-כושר
שם החוזר: התנאים לקביעת דרגת אי-כושר מלאה למי שמשלים את לימודיו התיכוניים

מטרת החוזר
להנחות את פקידי התביעות בקביעת דרגת אי-כושר לילדים הזכאים לקצבת ילד נכה שהגיעו לגיל 18 והם משלימים את לימודיהם התיכוניים.

[פתח דבר](#)

רשימת תפוצה
סמנכ"ל גמלאות
מנהלי הסניפים
מנהלת אגף שיקום
מנהלי סניפי משנה
מנהלי תחום גמלאות
מנהלי תחום שיקום בסניפים
סגני מנהלי תחום גמלאות
ממונים, מרכזים פקידי תביעות נכות

ברצוני להודות לישראל בוכריץ, מנהל סניף ירושלים על שהסב את תשומת ליבנו לנושא ולעירית נתן על הכנת החוזר

בברכה,

לימור לוריא

לימור לוריא
מנהלת אגף אי גמלאות נכות

פתח דבר

בעקבות פנייתו של מנהל סניף ירושלים, בדקנו ומצאנו כי לא אחת, במעבר מילד נכה לנכות כללית, נדחות התביעות לנכות כללית הואיל ולא נמצא שהתובע איבד לפחות 50% מכושרו להשתכר, או שנקבעת דרגת אי כושר חלקית, וזאת בזמן שהתובע לומד במסגרת החינוך המיוחד ומבקש לסיים את לימודיו התיכוניים.

מאחר ועיקר זמנם של הילדים הללו מוקדש ללימודים, לא נותר להם זמן פנוי לעסוק בעבודה, ומשכך בדיקת כושר השתכרותם בשוק החופשית בעייתית.

אנו סבורים כי חשוב לאפשר לאוכלוסייה זו לסיים את הלימודים כדי שירכשו כלים טובים יותר ויוכלו בעתיד להשתלב בשוק העבודה החופשי ולא להזדקק לקצבת נכות.

בשים לב לכך הוחלט שבכל מקרה של מעבר מילד נכה לנכות כללית תקבע ע"י פקיד תביעות דרגת אי-כושר מלאה לתקופה זמנית עד לסיום הלימודים בתיכון, ובלבד שהתובע:

(1) לומד בבית ספר של החינוך המיוחד;

או

(2) משלים את לימודיו התיכוניים בבית ספר תיכון של החינוך הרגיל במסגרת "חוק השילוב".

ההנחיות שלהלן בתוקף ממועד פרסום חוזר זה.

[חזרה](#)

קריטריונים לזכאות

בעקבות תיקון חוק לרון, אנו נדרשים לקבוע דרגת אי כושר עפ"י ההשלכות הליקוי הרפואי על כושרו להשתכר בשוק החופשי.

לפי הבדיקה שערכנו, לא אחת במעבר מילד נכה לנכות כללית, התביעות נדחו הואיל ולא נמצא שהתובע איבד 50% לפחות מכושרו להשתכר או שנקבעה דרגת אי כושר חלקית, זאת למרות שהתובע לומד במסגרת החינוך המיוחד.

לאור החשיבות הרבה שאנו רואים בהשלמת השכלה למען עתידו ורווחתו של הילד **הוחלט לקבוע דרגת אי כושר מלאה וזמנית לתקופת הלימודים ללא צורך בחו"ד פקיד שיקום**, גם אם רופא המוסמך ממליץ על דרגה חלקית או על דחיית התביעה, ובלבד שהתובע עונה על אחד מאלה:

- 1) התובע היה זכאי לקצבת ילד נכה והוא לומד בב"ס של החינוך המיוחד;
- 2) התובע היה זכאי לקצבת ילד נכה והוא משלים את 12 שנות לימודיו התיכוניים במסגרת החינוך הרגיל, ועל פי החלטת וועדת השילוב הבית ספרית, הוא זכאי לשעות שילוב לצורך השלמת חוק לימודיו התיכוניים.

חינוך מיוחד

הילדים שלומדים במסגרות החינוך המיוחד הינם ילדים בעלי צרכים מיוחדים שלא ניתן היה לשלבם במסגרת החינוך הרגיל (למרות השאיפה לשלב כמה שיותר ילדים במסגרות חינוך רגילות ע"פ "חוק השילוב"). זאת ועוד, במסגרות הלימוד של החינוך המיוחד מדובר ביום לימודים ארוך, וחופשות מקוצרות יחסית למערכת החינוך הרגיל.

שילוב בחינוך רגיל

על פי "חוק השילוב" של משרד החינוך, ישנם ילדים בעלי צרכים מיוחדים המשולבים במסגרות החינוך הרגיל ומקבלים שירותים של החינוך המיוחד, כגון, כיתה מקדמת, סייעת צמודה, שיעורי תגבור/הוראה מתקנת ועוד. שירותים אלה נועדו לסייע לתלמידים בעלי הצרכים המיוחדים להתגבר על קשייהם וליישר קו עם בני גילם בלימוד החומר. צורך זה מגדיל את מספר שעות הלימוד המושקעות ע"י התלמידים במסגרת בית הספר ובביתם.

לאור האמור לעיל, לא נותר לתלמידים אלה זמן פנוי לעסוק בעבודה כלשהי, אף לא בעבודות שעוסקים לעיתים קרובות צעירים בגילם, כגון, מלצרות, ניקיון וכד', ולפיכך הוחלט לקבוע להם דרגת אי כושר מלאה עד לסיום לימודיהם.

[חזרה](#)

הוראות לביצוע

בתביעות המטופלות במעבר מילד נכה לנכות כללית, יש לבקש מידע על עיסוקו של התובע.

1) חינוך מיוחד

אם ידוע מתיק ילד נכה שהתובע לומד במסגרת החינוך המיוחד, יש לבקש אישור עדכני על המשך לימודיו במסגרת זו.

לתשומת !

על פי חוק החינוך המיוחד, הלימודים במסגרת החינוך המיוחד נמשכים עד גיל 21.

2) שילוב בחינוך רגיל

אם ידוע שהתובע לומד במסגרת החינוך הרגיל, יש לבקש אישור מביה"ס (מיועצת בית הספר או רכזת) על כך שהתלמיד זכאי לשעות שילוב והוא לומד בכיתה י"א או י"ב.

לתשומת !

מי שלומד בכיתות י"ג או י"ד אינו נחשב כמי שמשלים חוק לימודים תיכוניים. מדובר בלימודי המשך (לדיפלומת טכנאי או הנדסאי), ולא לה יש לקבוע דרגת אי-כושר כמקובל בקווים המנחים.

חשוב לציין:

ההחלטה על דרגת אי כושר מלאה תקבע על ידי פקיד תביעות, ללא צורך בחו"ד פקידת שיקום, וזאת בהסתמך על סעיף 209 לחוק.

חו"ד פקידת השיקום תידרש בתום תקופת לימודיו של התובע במסגרת טיפול בתום הזמניות.

[חזרה](#)